

Kraków, 29.05.2018r.

PROTOKÓŁ

ZE SPOTKANIA ROBOCZEGO DOTYCZĄCEGO OPRACOWANIA PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW NA LATA 2019-2021 29.05.2018r.

W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele Pełnomocnika PMK ds. Rodziny, Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień, Polskiego Towarzystwa Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu, Straży Miejskiej, Małopolskiej Wojewódzkiej Komendy OHP, Wydziału Spraw Społecznych UMK, Wydziału Sportu, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie.

Spotkanie stanowiło kontynuację prac nad przygotowaniem Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2019-2021. Utrzymano koncepcję zaproponowaną podczas ostatnich konsultacji, zgodnie z którą Program Wspierania Rodziny powinien odpowiadać na potrzeby spójne z cyklem rozwoju rodziny i zachodzących w niej zmian. W związku z tym, uczestnikom spotkania przedstawiono założenia projektu „Rodzicu, nie jesteś sam!”, stanowiącego model wczesnego wspierania rodziców przygotowujących się do rodzicielstwa oraz wychowujących małe dziecko od 0-3 roku życia, w realizacji którego wykorzystywane są formy pomocy rodzinom z dziećmi funkcjonujące w niemieckim systemie pomocy społecznej. Projekt wykorzystuje współpracę międzysektorową dla usprawnienia podejmowanych działań, wychodząc z założenia, iż połączenie sił i doświadczeń pracowników różnych instytucji, organizacji podejmujących działania w obszarze wspierania rodzin, pozwala na tworzenie warunków do rozwoju specjalistycznej, wczesnej pomocy na ich rzecz. Okres testowania rozwiązań zawartych w projekcie trwa od lutego br.

Następnie, uczestnicy spotkania w dwu zespołach roboczych koncentrowali się na analizie aktualnie funkcjonującego systemu wsparcia krakowskich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży, rozważając możliwości rozwijania ofert pomocowych i poszukując nowych pomysłów, propozycji rozwiązań:

- I. Przedmiotem prac pierwszego zespołu było wspieranie rodziców oczekujących narodzin dziecka i pomoc w fazie adaptacji po urodzeniu dziecka, szczególnie dedykowana osobom, które po raz pierwszy zostały rodzicami. Efekty pracy zespołu:
 1. Oferta wsparcia powinna być dostępna zarówno dla tych rodzin, które oczekują narodzin dziecka, jak i rodziców, którzy dopiero planują powiększenie rodziny, prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym, umożliwiającym przygotowanie się do roli matki i ojca ma kluczowe znaczenie dla przyszłości rodziny, przebiegu jej dalszego rozwoju. Aby skutecznie wspomagać prawidłowy przebieg adaptacji rodziny do nowych warunków, ważnym jest:
 - ✓ dalsze rozwijanie działalności Klubów Rodziców,

- ✓ zwiększenie stopnia koordynacji inicjatyw/działań podejmowanych ze strony instytucji i organizacji, umożliwiające stworzenie zintegrowanej i łatwo dostępnej sieci wsparcia,
- ✓ budowanie zaufania do instytucji pomocowych, propagowanie ich działalności w sposób przystępny, otwarty, oparty na dialogu obywatelskim,
- ✓ kreowanie przestrzeni do wymiany doświadczeń pomiędzy profesjonalistami zajmującymi się wspieraniem rodziny a odbiorcami ich usług,
- ✓ dostosowanie oferty wsparcia do specyfiki potrzeb mieszkańców poszczególnych dzielnic Krakowa (ze względu na zróżnicowanie demograficzne i infrastrukturalne) i wzmocnienie lokalnej współpracy interdyscyplinarnej, w tym tworzenie miejsc przyjaznych rodzinom z małym dzieckiem, opracowywanie lokalnych ofert wsparcia (na terenie dzielnicy, osiedla) z uwzględnieniem elementów oddziaływania psychoedukacyjnego (warsztatów, treningów, wykładów) odpowiadającego na potrzeby odbiorców, (np. rozwijanie działań adresowanych do ojców, rodziców, którzy wychowują swoje pierwsze dziecko),
- ✓ minimalizowanie poczucia osamotnienia, bezradności rodziców poprzez rozwijanie i promowanie idei samopomocowych (tworzenie warunków do działania grup wsparcia, organizowanie wolontariatu),
- ✓ rozwijanie oferty poradnictwa rodzinnego, psychologicznego i terapii dla tej grupy rodziców oraz zwiększanie dostępności do tego typu wsparcia (szczególnie w przypadku przeżywania trudności związanych z okresem ciąży, porodu i opieki nad noworodkiem, niemowlęciem, małym dzieckiem),
- ✓ opracowanie koncepcji przedsięwzięć kształtujących umiejętności godzenia ról zawodowych i rodzicielskich,
- ✓ kontynuowanie działań mających na celu wzmacnianie aktywności rodzin z małym dzieckiem w życiu społecznym i kulturalnym.

II. Praca grupy drugiej skupiała się wokół wsparcia rodziców, których dzieci rozpoczynają edukację szkolną oraz pomocy dla rodzin z dzieckiem w wieku nastoletnim. Efekty pracy zespołu:

1. Doświadczenie z pierwszych lat nauki szkolnej jest jednym z czynników determinujących powodzenie kolejnych etapów edukacyjnych, a więc wsparcie rodzin w tym okresie ich rozwoju ma ogromne znaczenie. Warto zorganizować maksymalnie dostępny cykl zajęć psychoedukacyjnych dla rodziców, których dzieci rozpoczynają naukę szkolną. Oferta powinna mieć formę warsztatową, dającą szansę ćwiczenia umiejętności i uwzględniać obszar radzenia sobie ze specyficznymi trudnościami przeżywanymi przez rodziców i dzieci, m.in.:
 - ✓ rodzice często nie wiedzą w jaki sposób pomagać dziecku w odrabianiu prac domowych,

- ✓ nie znają metod zachęcania dziecka do nauki, a na ich postawy, nastawienie w istotnym stopniu wpływa własne doświadczenie, nierzadko powiązane z przeżyciem niepowodzeń szkolnych,
 - ✓ stawiają dzieciom wymagania nieadekwatne do wieku, np. oczekują od 7 latka samodzielnego przygotowania się do zajęć, spakowania tornistra, pamiętania o wszystkich przyborach, podziale lekcji, etc.
 - ✓ zdarza się, że rodzice nie wiedzą jakie umiejętności ich dzieci powinny opanować w danym roku szkolnym, na co powinni zwracać uwagę,
 - ✓ zarówno rodzice, jak i dzieci są często zmęczeni i odrabianie zadań domowych, przygotowanie do lekcji, staje się „przykrym obowiązkiem”,
 - ✓ dzieci często pytają po co się uczą, do czego potrzebna jest nauka matematyki, języka obcego, ćwiczenia pamięci – rodzice powinni potrafić im to wyjaśnić.
2. Aby informacja o ofercie pomocowej (zarówno cyklicznych warsztatach, jak i innych formach psychoedukacji – wykładach, pogadankach, prelekcjach, treningach) sprawnie „docierała” do rodziców należy wykorzystywać różne źródła, aktywizować współpracę międzysektorową, poszukiwać nowych kanałów komunikacji:
- ✓ ważną rolę w tym aspekcie odgrywają dni otwarte organizowane przez szkoły, spotkania dla uczniów klas pierwszych, które powinny mieć charakter adaptacyjny i promować ofertę wsparcia dla rodziców, szczególnie, iż rodzice uczniów klas I-III w największym stopniu angażują się w proces edukacji, funkcjonowanie szkolne dzieci,
 - ✓ przygotowanie do rozpoczęcia nauki szkolnej powinno być tematem poruszonym przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pracowników placówek wsparcia dziennego oraz stanowić przedmiot współpracy interdyscyplinarnej, angażującej na poziomie lokalnym instytucje, organizacje oraz innych aktorów społecznych do promowania i organizowania wsparcia, wykorzystując dostępne zasoby zarówno infrastrukturalne, jak i personalne,
 - ✓ w procesie wspierania rodziców dzieci rozpoczynających naukę szkolną ważną rolę mogą odegrać Programy Aktywności Lokalnej, Kluby Rodziców oraz wolontariusze – ich zaangażowanie sprzyjałoby zmianie wizerunku oferty pomocy instytucjonalnej, która często postrzegana jest jako potencjalnie „niebezpieczna”, adresowana do rodzin zmagających się z różnymi dysfunkcjami, korzystanie z której jest równoznaczne z przyznaniem się do wychowawczej porażki,
 - ✓ należy tworzyć warunki inicjujące rozwój samopomocy poprzez tworzenie grup wsparcia, realizację projektów socjalnych o charakterze psychoedukacyjnym, kierowanych do rodziców dzieci rozpoczynających naukę szkolną, rodziców wychowujących dzieci w wieku nastoletnim.

3. Niezbędne jest akcentowanie działań profilaktycznych – priorytetem jest tworzenie warunków do wspólnego spędzania czasu przez całe rodziny, wspólnej zabawy, aktywności sportowej, rozrywki i promowanie tego rodzaju aktywności. Mają one wymiar „inwestycji” w przyszłość, pomagają lepiej poradzić sobie rodzinie w okresie dorastania ich dzieci. Dają również szansę przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym dzieci i młodzieży, szczególnie od internetu, gier – rodziców należy edukować w tym zakresie, gdyż wielu z nich nie zdaje sobie sprawy, iż młodzież (nastolatkarze, „młodzi dorośli”) to grupa szczególnie narażona na kompulsywną utratę kontroli impulsów.

Sporządziła:

Małgorzata Drózd